

OIKAISUVAATIMUS

Pilkan koulun lakkauttamispäätös

Kouvolan kasvatus- ja opetuslautakunta

Vastaanottaja:

Kouvolan kaupunki

Kasvatus- ja opetuslautakunta

PL 85, 45101 Kouvola

kirjaamo@kouvola.fi

Asia: Pilkan koulun lakkautuspäätös

Oikaisuvaatimus Pilkan koulun lakkauttamispäätökseen (päätös 16.09.2025 § 81) Pilkan toimipisteen opetustoiminnan siirto Kymintehtaan koulun Kymintehtaan toimipisteeseen 1.8.2026 alkaen 10569/12.00.00/2025

Oikaisuvaatimuksen tekijät:

[REDACTED]

[REDACTED]

Oikaisuvaatimuksen sisältö

Vaadimme, että Kouvolan kasvatus- ja opetuslautakunta kumoaa tekemänsä päätöksen Pilkan koulun lakkauttamisesta ja palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi seuraavin perustein:

1. Päätöksen valmistelussa ja kuulemisessa on ollut puutteita

- Kuntalaisten adressia (noin 500 ääntä) ei käsitelty asianmukaisesti, eikä kuulemistilaisuudessa annettu mahdollisuutta riittävään keskusteluun ja vaikuttamiseen. Lasten tuomat mielipiteet adressin mukana eivät näyttäyty päätöksessä ja sen arvioinnissa.
- Hallintolain (434/2003) 41 §:ää ja kuntalain (410/2015) 22 § pykälät eivät täyty. Kuntalaisille kuulemistilaisuudesta ilmoitettiin Wilma-viestillä 11.09.2025 ja kuuleminen järjestettiin 15.9.2025. Ilmoituksen ja tilaisuuden väliin jäi kaksi

arkipäivää. Päätöksenteko asialle oli 16.9.2025, alle vuorokauden päässä kuntalaiskuulemisesta joka jo itsessään viestii, ettei kuntalaisille ollut tarkoituksaan antaa lain vaatimaa vaikuttamismahdollisuutta, vaan tilaisuus oli muodollinen infotilaisuus. Kuulemistilaisuuden aikarajoituksista ei tiedotettu etukäteen ja kuntalaisten puheenvuoroja rajoitettiin.

Jos asian ratkaisulla voi olla huomattava vaikutus muiden kuin asianosaisten elinympäristöön, työntekoon tai muihin oloihin, viranomaisen tulee varata näille henkilöille mahdollisuus saada tietoja asian käsittelyn lähtökohdista ja tavoitteista sekä lausua mielipiteensä asiasta. Asian vireilläolosta ja vaikuttamismahdollisuuksien käyttämisestä on ilmoitettava asian merkityksen ja laajuuden kannalta sopivalla tavalla. Myös Kouvolan kaupungin puolelta esimerkiksi toimitilajohtaja Katja Ahola sekä sisäilma-asiantuntija Reijo Pesonen ovat kertoneet saaneensa tiedon kuntalaiskuulemisesta siten, että tilaisuutta varten valmistelu-aikaa jäi alle vuorokausi. Useampi kasvatus- ja opetuslautakunnan jäsen tai kunnanvaltuutettu ovat myös kommentoineet liian lyhyttä kuntalaiskuulemisen aikataulua sekä osa on huomauttanut havaitusta epäkohdasta tilaisuuden järjestäjille. Kasvatus- ja opetuslautakunnan puheenjohtaja kertoi myös saaneensa kutsun kuulemistilaisuuteen vasta tuolloin 11.9.2025. Kuntalaiskuulemisen muistiossa on maininta, että puheenjohtaja päätti keskustelun aikataulun mukaisesti klo 19.30, vaikka pyydettyjä kuntalaisten puheenvuoroja jäi käyttämättä useita.

Kuulemistilaisuudella ei ollut käytännössä mitään vaikutusmahdollisuutta päätöksentekoon ja tilaisuuden merkityksellisyys päätöksenteossa jäi olemattomaksi.

- Lasten kuuleminen ei toteutunut päätöksenteossa.
 - Pilkan koulu oli saanut toimeksiannon kerätä oppilailta mielipiteet mahdollisesta koulun siirrosta Kymintehtaalalle perjantaina 12.9.2025 iltapäivällä, jolloin koulupäivää oli jäljellä vain muutama tunti. Koulu on ollut suljettuna viikonlopun ajan, ja mielipiteet on tullut toimittaa kaupungille maanantaina 15.9.2025. Lautakunnan käsittelypäivä on ollut heti seuraavana päivänä, tiistaina 16.9.2025.

Tämä aikataulu on ollut niin tiukka, ettei lasten näkemyksillä ole ollut tosiasiallista mahdollisuutta vaikuttaa päätöksentekoon. Kuuleminen on jäänyt muodolliseksi, eikä se ole täyttänyt osallistavan ja vaikuttavan kuulemisen edellytyksiä.

Lainsäädännölliset ja sopimuserusteiset velvoitteet:

- Suomen perustuslaki (731/1999), 6 § Yhdenvertaisuus: "Lapsia on kohdeltava tasa-arvoisesti yksilöinä, ja heidän tulee saada vaikuttaa itseään koskeviin asioihin kehitystään vastaavasti."
- Kuntalaki (410/2015), 22 § – Osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet: "Kunnan asukkailla ja palvelujen käyttäjillä on oikeus osallistua ja vaikuttaa kunnan toimintaan." Tämä koskee myös lapsia ja nuoria, erityisesti koulutukseen liittyvissä asioissa.
- YK:n lapsen oikeuksien yleissopimus, artikla 12: "Lapsella on oikeus ilmaista näkemyksensä kaikissa häntä koskevissa asioissa, ja nämä

näkemykset on otettava asianmukaisesti huomioon hänen ikänsä ja kehitystasonsa mukaisesti."

Edellä esitetyn perusteella voidaan todeta, että lasten kuuleminen ei ole toteutunut riittävän ajoissa eikä vaikuttavasti. Tämä heikentää päätöksenteon lainmukaisuutta ja osallistavuuden periaatteiden toteutumista.

- Perusteita ei esitetty, miksi Pilkan toimipisteen vuoden takainen suunnitelma on yhtäkkiä julkisuudelta piilossa vaihtunut toiseen. Edellisen tiedon mukaan Pilkan toimipisteen piti jatkua vuoteen 2028, kunnes yhtenäiskoulu Kuusankoskelle valmistuu. Kuulemistilaisuudessa kävi ilmi, että Pilkan ja Kymintehtaan lapsia ei ole edes kaavoitettu mahtumaan tulevaan yhtenäiskouluun vähintään vuoteen 2035 asti. Kymintehtaan koulurakennus tulisi peruskorjata, jotta se voisi jatkaa nykyisessä kunnossa. Muutoin se on terveydelle riskinä oleva rakennus. Tällä hetkellä Pilkalle mahtuu nykyisen 112 oppilaan lisäksi kolme vuosiluokkaa lisää ja myös nykyisissä luokissa on mahdollisuutta lisätä oppilaiden määrää.
- Kuulemistilaisuudessa ei esitetty laskelmia Kymintehtaan remontoinnista ja mikä kokonaissäästö tällä saavutetaan. Kokouksessa viranomaistaholta kerrotaan, ettei Kymintehtaan koulun rakennuksessa ole hometta. Kuitenkin Raksystems (3/2024) tekemän kuntotutkimuksen mukaan useista rakenteista on löytynyt mikrobivaurioita sekä todettu merkkiainekokein yhteys sisäilmaan.
 - Kellarikerroksen kunto on todettu olevan tyydyttävä ja alapohjalaatta on todettu kosteusteknisesti toimimattomaksi. Korjausvaihtoehdoksi raportissa esitetään "alapohjarakenteen korjaamista kosteusteknisesti toimivaksi", joka käytännössä tarkoittaa alapohjarakenteen purkamista ja rakentamista uudelleen. Tällaisen alapohja rakenteen tekninen käyttöikä on n. 50 vuotta ja rakenne on alkuperäisessä kunnossa, joten sen peruskorjausta olisi tullut harkita jo n. 30 vuotta sitten. Lisäksi yhden kellarin luokahuoneen väliseinästä on löytynyt mikrobikasvua. Kymintehtaan koulun rehtorilta saamamme tiedon mukaan kellaritilat ovat päivittäisessä käytössä: "kellarikerroksessa on tekstiilityöluokka 14h/vko, ns. kellari luokka 10h/vko, oppilaiden puku- ja pesuhuoneet, siivoojien sosiaalitila, puku- ja pesuhuoneet, iltapäiväkerho, koulupsykologin työhuone, kiinteistöhoitajan työhuone ja koulun kokoustila. Varastoja ja teknisiä tiloja." Kuulemistilaisuudessa mainittiin, että kellaritilat täytyy korjata, mutta tilapalveluilla ei kuitenkaan ollut esittää minkäänlaista korjaussuunnitelmaa, kustannuksia tai aikataulua, jotka kaikki vaikuttavat päätöksentekoon ja olisivat pitäneet olla tiedossa kuulemistilaisuudessa.
 - Lisäksi ylempien kerrosten ulkoseinärakenteista löytyi mm. kosteusvauriosta indikoivan sädesienen runsasta kasvua (aktinomyketit +++). THL:n mukaan kosteusvaurion tiedetään olevan yhteydessä mm. hengitystieoireisiin ja astman kehittymiseen. Sädesieni on todella hankala hävittää, kun se kasvaa käytännössä millä pinnalla tahansa. Suurinta osaa luokka tiloista ei ole tutkittu ja on syytä muistaa, että kuntotutkimus ei koskaan poissulje sitä, etteikö rakennusta löytyisi lisää vaurioita alueilta, joita ei ole tutkittu. Myös yläpohja rakenteista löydettiin mikrobikasvua sekä yhteys sisäilmaan.
 - Kymintehtaan koulun käyttöä on tarkoitus jatkaa vielä 10 vuotta. Rakenteiden nykyinen kunto huomioiden, kuulemistilaisuudessa olisi pitänyt pystyä

esittämään, mitkä ovat ne tutkimukset ja korjaustoimenpiteet, jolla tilojen käyttö olisi terveellistä ja turvallista vielä seuraavat 10 vuotta. Lisäksi olisi pitänyt esittää, mitkä ovat ne toimet, joilla korjaustoimenpiteiden onnistuminen varmistetaan tulevan 10 vuoden käytön aikana. Myös rakenteiden tekninen käyttöikä ja sen vaatimat korjaustoimenpiteet ja alustavat korjausajankohdat olisi pitänyt tuoda esille. Nämä kaikki tiedot vaikuttavat päätöksen tekoon kustannusten kautta sekä mm. väistötilojen tarpeeseen.

- Terveydensuojelulain mukaan asunnon ja muun sisätilan sisäilman olosuhteiden tulee olla sellaiset, ettei niistä aiheudu terveyshaittaa. Asumisterveysasetuksen soveltamisohje (8/2016) määrittelee toimenpiderajat, jonka jälkeen kunnan terveydensuojeluviranomaisen on lähdettävä selvittämään mahdollista terveyshaittaa. Asetuksen mukaan toimenpideraja ylittyy, jos rakenteissa on näytteenotolla varmistettu mikrobivaurio, kuten tässä tapauksessa on. Kouvolan kaupungin terveystarkastajalta saamamme tiedon mukaan terveyshaitan arviota ei ole tehty, sillä vähäisten oireilmoitusten vuoksi koulu ei ole ollut kiireellisyys listan kärjessä. Saamamme tiedon mukaan terveyshaitan arviointi on kuitenkin nyt käynnistetty ja nämä tiedot ovat oleellinen osa määriteltäessä rakennuksen tulevaa käyttöä sekä korjaustarpeiden laajuutta.
- Kuusankosken alueen kouluverkon kustannuksia tulisi arvioida kokonaisuutena. Huonokuntoisen rakennuksen korjaustarpeiden kustannuksia ei ole otettu huomioon Pilkan koulun alasajossa.

Yhteenvedona: Koska lautakunnalla ei ollut tiedossa Kymintehtaan koulun korjaustarpeita saati korjauskustannuksia, on päätös tehty todella puutteellisin tiedoin.

- Henkilöstön ja lasten terveyttä ei ole huomioitu säännösten mukaisesti:
 - Terveydensuojelulaki (763/1994): Lain 1 § korostaa terveyshaittojen ennaltaehkäisyä ja terveellisen elinympäristön turvaamista. Koulurakennus on oleskelutila, jonka on oltava terveydelle turvallinen lain 26 §:n mukaisesti. Jos kosteusvaurio aiheuttaa terveyshaitan riskin, kunnan terveydensuojeluviranomainen on velvollinen määräämään haitan poistamisen lain 51 §:n perusteella. Kuntotutkimukset osoittavat, että vaurioiden laajuus on sellainen, että terveydensuojeluviranomaisen tulisi arvioida terveyshaitta ja tähän perustuen tarvittavat korjaukset on toteutettava viipymättä ennaltaehkäisyyn periaatteen mukaisesti.
 - Perusopetuslaki (628/1998): Perusopetuslain 29 § mukaan opetuksen järjestäjän (kunnan tai muun koulutuksen järjestäjän) on huolehdittava siitä, että opetustilat ja -välineet ovat turvallisia ja terveellisiä. Tämä sisältää velvollisuuden järjestää opetusympäristö, joka ei vaaranna oppilaiden terveyttä tai turvallisuutta.
 - Työturvallisuuslaki (738/2002): 10 § mukaan kaikilla työnantajilla on velvollisuus selvittää, tunnistaa ja arvioida työntekijöiden turvallisuudelle ja terveydelle aiheutuvat haitat ja vaarat. Työturvallisuuslaki koskee ensisijaisesti työntekijöitä, mutta sen periaatteita sovelletaan myös oppilaiden turvallisuuden varmistamiseen kouluissa. Kouluympäristön on oltava työntekijöiden lisäksi turvallinen myös oppilaille. Lisäksi rakennuksessa

työskentelee päivittäin henkilökuntaa, jotka oleskelevat tiloissa huomattavasti pidempiä aikoja kuin oppilaat.

- Valtioneuvoston asetus terveellisestä ja turvallisesta opetusympäristöistä (128/2011): Tämä asetus täsmentää, että opetustilojen on oltava terveellisiä ja turvallisia, ja niiden on täytettävä rakennusten terveydensuojelua koskevat vaatimukset.
- Perusopetuslaissa (6 §) määritelty lähikoulu korostaa lapsen oikeutta mahdollisimman lähellä kotia olevaan opetukseen. Perusopetuslain (628/1998) mukaan opetuksessa on ensisijaisesti turvattava lapsen etu ja varmistettava turvallinen ja terveellinen oppimisympäristö.

2. Päätöksen perustelut ovat puutteellisia

- Pilkan koulu on hyväkuntoinen ja peruskorjattu vuonna 2012, kun taas Kymintehtaan koulun kunto on todettu huonoksi/korkeintaan välttäväksi.
- Päätöksessä ei ole riittävästi huomioitu lasten turvallisuutta ja terveellistä oppimisympäristöä.
- Päätöksenteosta puuttuu kokonaan vaihtoehto, jossa tarkastellaan Pilkan koulun maksimikapasiteetin hyödyntämistä ja käyttöasteen parantamista siirtämällä oppilaita huonokuntoisesta Kymintehtaan koulusta hyväkuntoiseen Pilkan kouluun.

3. Päätöksen perustelut ovat ristiriitaiset

- Kustannussäästöjen näkökulma:
 - Kasvatus- ja opetuslautakunnan kuukausi katsauksessa 1-7/2025 9666/02.02.02/2025 talousarvion osalta todetaan, että kasvatus- ja opetuslautakunnan talouden toteuman heikkous johtuu varhaiskasvatuksen henkilöstökustannusten, palveluseteli kustannusten ja ICT-kustannusten talousarvioita suuremmista kustannuksista. Varhaiskasvatuksen osalta toimintakatteen ennustetaan ylittyvän 1,4 M€, kun taas perusopetuksen ja nuorison osalta toimintakatteen ennustetaan alittavan 0,7 M€. Tämä on ristiriidassa sen kanssa, että kustannussäästöjä haetaan perusopetuksesta.
 - Kymintehtaan korjaus- sekä muutostarpeiden huomiotta jättäminen kokonaiskustannus säästöistä suunnitelluille vuosille 2026 - 2035. Ottaen huomioon RakSystemsin raportin esiintuomat vauriot ja koulun kunto, sekä huomiotta jätetyt henkilöstön siirroista johtuvat muutostarpeet, kuten henkilöstön riittämätön pysäköintialue, tulisi kokonaiskustannusarvio tehdä uudestaan ja pohjata päätös todenmukaisiin kustannussäästöarvioihin. Päätöksenteon perusteena todetaan, että Kymintehtaan peruskorjaus on tarpeellinen, mutta peruskorjauksen ja sen kustannusten laajuus tarkentuvat myöhemmin. Kokonaisuutena voidaan todeta, että kustannussäästöihin pohjaavat perustelut päätöksenteolle ovat todella puutteelliset ja vajavaiset.
- Kuntalaisten ja asianosaisten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet
 - Päätöksenteon perusteena todetaan, että "Kuntalaisia, koululaisia ja henkilöstöä kuultiin asiassa vielä tammikuussa 2025.". Päätöksenteon perusteluissa annetaan ymmärtää, että kuulemiseen on annettu kuntalaisille riittävästi aikaa, mutta tuolloin ei kuitenkaan Pilkan koulun lakkautus ja Pilkan koulun oppilaiden siirto Kymintehtaan kouluun vuoden 2026 aikana ollut

kuulemisen kohteena. Päätöksenteossa ei ole huolehdittu kuntalaisten ja asianosaisten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia hallintolain 41 §:n ja kuntalain 21 § mukaisesti, toisin kuin päätöksenteon perusteena väitetään.

4. Vaikutusten arviointi on ollut riittämätöntä

- Päätöksen vaikutuksia alueen lapsiperheiden arkeen, koulumatkoihin ja alueen elinvoimaan ei ole arvioitu kattavasti.
- Vaihtoehtoisia ratkaisuja, kuten Pilkan koulun säilyttämistä tai väistötilojen käyttöä, ei ole selvitetty riittävästi. Muuttokustannukset Pilkan muutosta Kymintehtaalle puuttuvat. Henkilöstön tarpeiden kasvaminen, kuten parkkipaikkojen laajennus tarpeet. Iltapäiväkerho ei tule tässä laajuudessa mahtumaan Kymintehtaalle. JEA-yhteistyö hankaloituu välimatkan vuoksi.
- Pilkan toimipisteen lakkauttamisesta ja oppilaiden siirrosta Kymintehtaalle todetaan lapsiin kohdistuvassa vaikutusten arvioinnin kohdassa "Lapsi", että "joustava esi- ja alkuopetus toteutuu Kymintehtaan päiväkodin kanssa.". Kyseinen arvio on virheellinen, koska Niskalan päiväkodin sekä Pilkan koulun välinen joustava esi- ja alkuopetus katkeaa kokonaan.
- Vaikutusten arvioinnissa ei ole otettu lainkaan kantaa lasten liikenneturvallisuuteen, kun lasten koulumatka olennaisesti muuttuu ja Niskalan alueelta liikkuvat lapset joutuvat joko ylittämään tai alittamaan vilkkaasti liikennöidyn kuusaantien. Vakava loukkaantuminen maksaa yhteiskunnalle keskimäärin noin miljoona euroa ja lasten ollessa kyseessä, on kustannukset vieläkin suuremmat.
- YK:n lapsen oikeuksien yleissopimuksen 3 artiklaa, jonka mukaan lapsen etu on asetettava ensisijaiseksi kaikissa lasta koskevissa toiminnaissa.
- Hallintolain (434/2003) 6 §:ää, joka edellyttää asian riittävää selvittämistä ja hyvän hallinnon periaatteiden noudattamista.
- Lastensuojelulain (417/2007) 4 §:ää, joka korostaa viranomaisen velvollisuutta turvata lapsen kehitys, hyvinvointi ja etu.

Lapsen edun ensisijaisuus tarkoittaa, että lapsen etu on asetettava etusijalle suhteessa muihin päätöksenteon perusteisiin. Arvioinnin puutteellisuus osoittaa, ettei lasten näkökulmaa ole huomioitu riittävästi, mikä heikentää päätöksen perusteltavuutta ja lainmukaisuutta.

5. Esteellisyys- ja jääviyskysymykset

- Kokouksessa on ollut äänestämässä Pilkan koulun lakkauttamisesta esteellinen henkilö Tomi Pahkala, jolloin hallintolain pykälät 27 ja 28 eivät ole toteutuneet, sillä päätöksentekijän omat lapset käyvät Kymintehtaan koulua.
- Jos esteellinen henkilö ottaa asian käsittelyyn, päätös syntyy virheellisessä järjestyksessä. Virheellisessä järjestyksessä syntynyt päätös voidaan kumota.
- Esteellinen henkilö ei saa osallistua hallintoasian esittelyyn tai valmisteluun, osallistua päätöksentekoon toimielimen jäsenenä tai hoitaa päätöksen täytäntöönpanoon liittyviä tehtäviä. Esteellinen henkilö on toiminut koulun lakkauttamisen päätöksentekomenettelyn kaikissa vaiheissa sekä toiminut pöytäkirjan virallisena tarkastajana.

Yhteenvetona: Jääviys asioiden huomiotta jättäminen kertoo puuttellisesta ja huolimattomasta päätöksenteon valmistelusta, kun edes itsestäänselviä jääviysasioita ei ole ehditty varmistamaan ennen päätöksentekoa.

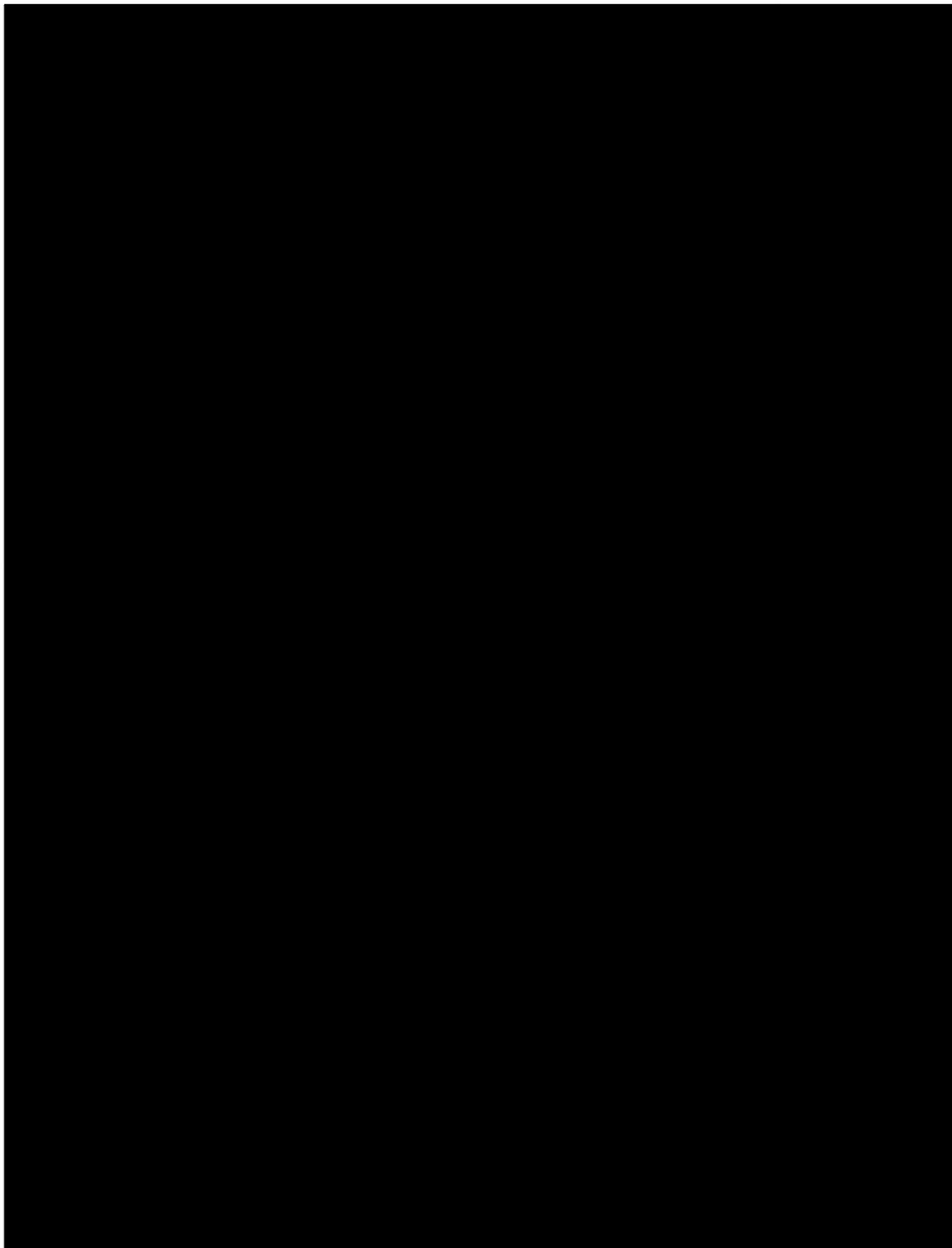
6. Yhteenveto

Kuntalain ja hallintolain mukaan päätöksenteon tulee olla avointa, osallistavaa ja perustua riittävään selvitykseen sekä vaikutusten arviointiin. Päätöksessä on ollut useita menettelytapavirheitä ja puutteita, jotka edellyttävät asian palauttamista uudelleen valmisteltavaksi. Päätöksenteon pohjana tulee käyttää ajankohtaisia ja asianmukaisesti tehtyjä arviointeja, joissa ensisijaisesti lasten terveys ja turvallisuus huomioidaan ja toissijaisesti haetaan kokonaisuuksiin nähden vähäisiä ja välittömiä euromääräisiä säästöjä sivuuttaen pitkäaikaiset haitat ja niiden kustannukset.

Ehdotamme Pilkan toimipisteen säilyttämistä vähintään vuoteen 2028 asti, jonka jälkeen tehdään tilanteen mukainen arviointi lähialueiden lapsimäärien kehityksestä sekä uuden yhtenäiskoulun kapasiteetista. Kymintehtaan koulu tulisi joka tapauksessa peruskorjata tai purkaa. Pilkan koulu toimii hyvänä alakouluna Niskala-Kymintehdas -alueen oppilaille myös tulevaisuudessa, koska tilat ovat hyvässä kunnossa ja koulumatkat sopivat myös Kymintehtaan oppilaille, jolloin koulukuljetusten kustannukset jäävät pienemmiksi kuin keskustaan sijoitettuun kouluun. Pilkan koulun oppilasmäärää voidaan nykyiseltään kasvattaa vähintään kolmen vuosiluokan verran sekä luokkakohtaisia oppilasmääriä voidaan kasvattaa. Lisäksi rinnalle voidaan tuoda ehdotuksia, miten oppilaskapasiteettia voidaan tarvittaessa väliaikaisesti nostaa.

Emme hyväksy, että lasten terveyden ja turvallisuuden kustannuksella yritetään useita lakeja kyseenalaistaen hakea varsin muodolliseksi jääviä välittömiä euromääräisiä säästöjä ja samalla tuhoten lapsiperheystävällisen alueen elinvoimaisuutta ja houkuttelevuutta.

Vaadimme, että Kouvolan kasvatus- ja opetuslautakunta kumoaa tekemänsä päätöksen Pilkan koulun lakkauttamisesta ja palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi.

Viitteet:

* Kuntotarkastus Kymintehdas/Kymintehtaan_koulu_kuntotutkimus_26_03_2024.pdf
https://drive.google.com/file/d/1A8CMxMI_rj--mvJgpTqT80suxfbj0vcT/view?usp=sharing

* Adressi,, allekirjoitusten keruu edelleen avoin
https://www.adressit.com/kuusankosken_koulun_pilkan_toimipisteen_sailyttaminen

* Pöytäkirja: Kouvolan Kasvatus- ja opetuslautakunta 16.09.2025
<https://ep10.kouvola.fi/kokous/20251297.PDF>